

การวิเคราะห์ราคา :

เรื่องที่ดูง่ายแต่แสนยากสำหรับนักลงทุน

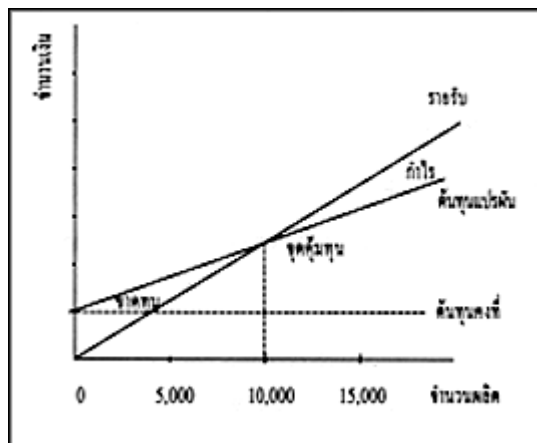
รศ. ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์

หลายคนมีความคุ้นเคยกับคำว่า “จุดคุ้มทุน” และทราบความหมายของจุดคุ้มทุนดีว่า คือ จุดที่มีปริมาณการผลิตคุ้มกับต้นทุนในการผลิตนั้นๆ เช่น จุดคุ้มทุนของการผลิตอยู่ที่ 10,000 ชิ้นต่อเดือน หมายความว่า การผลิตสินค้า 10,000 ชิ้น จะเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในเดือนนั้นพอดี ถ้าผลิตมากกว่านั้นก็จะมีกำไร หรือถ้าผลิตน้อยกว่านั้นจะขาดทุน

สำหรับบางคนมีความเข้าใจลึกลงไปอีกถึงวิธีการหาจุดคุ้มทุน ซึ่งการจะคำนวณหาจุดคุ้มทุนได้นั้น ต้องทราบองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. **ต้นทุนคงที่** หมายถึงต้นทุนตายตัวที่ยังไงก็ต้องจ่าย ถึงแม้จะมีการผลิตสินค้ามากหรือน้อยหรือไม่ผลิตเลย ต้นทุนคงที่เช่น เงินเดือน ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ฯลฯ
2. **ต้นทุนแปรผัน** หมายถึงต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต ถ้าผลิตสินค้ามากก็จะเสียค่าใช้จ่ายมาก ถ้าผลิตสินค้าน้อยก็จะเสียค่าใช้จ่ายน้อย ถ้าไม่ผลิตสินค้าเลยก็ไม่มีค่าใช้จ่าย ต้นทุนแปรผัน เช่น ค่าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต ค่าวัสดุสิ้นเปลืองจำพวกใบเลื่อย กระดาษทราย เป็นต้น
3. **รายรับจากสินค้าที่ผลิตได้** ดังเช่นที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าผลิตสินค้าจำนวน 10,000 ชิ้น คุ้มทุนพอดี เป็นต้น

ฉะนั้น เมื่อเขียนกราฟของการหาจุดคุ้มทุนจากองค์ประกอบทั้ง 3 ประการจะได้ดังนี้

แม้ว่าหลายท่านทราบว่า “จุดคุ้มทุน” คืออะไร แต่ผู้เขียนพบว่ายังมีบุคคลจำนวนมากที่ไม่เข้าใจถึงการวิเคราะห์ราคาว่าจะใช้หลักเกณฑ์อย่างไรและมีความสัมพันธ์กับจุดคุ้มทุนอย่างไร

การวิเคราะห์ราคา เป็นรายละเอียดที่ลึกต่อไปจากการหาจุดคุ้มทุน กล่าวคือ เป็นการหาว่าสินค้าที่ผลิตได้แต่ละชิ้นนั้นสามารถหาต้นทุนได้อย่างไร ซึ่งความเป็นจริงก็คือการหาต้นทุนคงที่และต้นทุนแปรผันนั่นเอง

การวิเคราะห์หาต้นทุนนั้น จะดูว่าง่ายก็ง่าย จะดูว่ายากก็ยาก กล่าวคือ หลักการหาไม่ยาก แต่การที่จะให้ได้ตัวเลขจริง ๆ ของต้นทุนนั้นทำได้แสนยากเพราะมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องมากมายเหลือเกิน

ในทางปฏิบัติการวิเคราะห์ต้นทุนมีการจัดหมวดหมู่ใหม่ซึ่งในความเป็นจริงก็คือ ต้นทุนคงที่และต้นทุนแปรผัน แต่จะแยกการวิเคราะห์ใหม่หมวดหมู่ใหม่เช่น

- ค่าวัตถุดิบ
- ค่าเครื่องมือและวัสดุสิ้นเปลือง
- ค่าแรงในการผลิต
- ค่าแรงในส่วนสนับสนุนการผลิต
- ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร
- ค่าไฟฟ้า

ฯลฯ

การวิเคราะห์ต้นทุนค่าวัตถุดิบ ก็ต้องทำการแยกประเภทว่าต้องใช้วัตถุดิบในการผลิตกี่ชนิด แต่ละชนิดเป็นปริมาณเท่าไรแล้วจึงสรุปออกมาว่า ต้นทุนวัตถุดิบต่อชิ้นงานเป็นเท่าไร

การวิเคราะห์ต้นทุนค่าเครื่องมือและวัสดุสิ้นเปลือง ก็ต้องทำในทำนองเดียวกันว่าเสียค่าใช้จ่ายกับเครื่องมือและวัสดุสิ้นเปลืองเท่าไร และคิดว่าต่อชิ้นงานเป็นเท่าไร

ค่าแรงในการผลิต ต้องวิเคราะห์หรือออกมาว่าค่าแรงในการผลิตสินค้ามีขั้นตอนการผลิตกี่ขั้นตอน แต่ละขั้นตอนใช้เวลาเท่าไร พนักงานที่ทำการผลิตแต่ละขั้นตอนมีค่าตัวคือเงินเดือนและค่าล่วงเวลาเท่าไร เวลาที่ใช้ในการผลิตจริงเท่าไร มีเวลาเผื่อไว้สำหรับไม่ได้ทำงานบ้างไหม เป็นเวลาเท่าไร แล้วจึงสรุปออกมาว่าค่าแรงในการผลิตต่อชิ้นควรจะเป็นเท่าไร

ค่าแรงในส่วนสนับสนุนการผลิต ยังเป็นส่วนต้นทุนที่แยกยากมากเพราะในความเป็นจริงผู้ทำงานสนับสนุนการผลิต เช่น พนักงานออกแบบ ซ่อมบำรุง จัดซื้อ บัญชี ฯลฯ ไม่ได้ทำงานเฉพาะในการผลิตสินค้าตัวนั้นๆ แต่จะทำงานให้สินค้าทุกตัวในโรงงาน ดังนั้นจึงต้องวิเคราะห์ละเอียดที่สุดถึงจะได้ต้นทุนที่ใกล้เคียง แต่ในความเป็นจริงการวิเคราะห์ดังกล่าวทำได้หรือไม่

ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักร ต้องตั้งสมมุติฐานว่า จะให้เครื่องจักรเสื่อมราคาหมดภายในระยะเวลาเท่าไร จากนั้นจึงมาคิดว่าดอกเบี้ยจากราคาเครื่องจักรนั้นเท่าไร แล้วจึงวิเคราะห์ย้อนกลับไปที่ ต้นทุนของค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรต่อการผลิตสินค้าแต่ละชิ้นจะเป็นเท่าไร

ถ้าสมมุติว่าวิเคราะห์ต้นทุนย่อยๆ ของการผลิตสินค้าออกมาได้หมดแล้วก็หาต้นทุนรวมได้จากผล
บวกของต้นทุนย่อยๆ เหล่านี้ แล้วสินค้าตัวนี้จะเอากำไรเท่าไรหรือก็บวกส่วนที่เผื่อเป็นกำไรไว้เข้าไปก็จะได้
“ราคา” ซึ่งเป็นอันว่าสิ้นสุดขบวนการ “วิเคราะห์ราคา”

จากที่ได้กล่าวข้างต้นแล้วว่า หลักการวิเคราะห์ต้นทุนหรือการวิเคราะห์ราคานั้นดูง่ายแต่
ความถูกต้องที่ได้นั้นแสนยาก ดังนั้นเชื่อได้เลยว่า เมื่อดำเนินงานไปจริงๆ ราคาที่วิเคราะห์มาได้
นั้นไม่ “โอเวอร์” ก็ “อันเดอร์” วิธีแก้ไขโดยมีหลักการจะทำอย่างไรนั้น ผู้สนใจขอเชิญสอบถาม
โดยตรงที่ผู้เขียน ภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกล คณะวิศวกรรมศาสตร์ โทร. 5858541-8 ต่อ
2524, 8532 ยินดีให้คำอธิบายอย่างชัดเจนครับ